

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-024/23-5058/3
Podgorica, 29. decembar 2023. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospodin Milorad Gogić, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 21. decembra 2023. godine, razmotrila **Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredbe člana 194 stav 4 Zakona o parničnom postupku („Službeni list RCG“, br. 22/04, 28/05 i 76/06 i „Službeni list CG“, br. 48/15, 51/17, 75/17, 62/18, 34/19, 76/20 i 108/21)**, koju je Ustavnom судu Crne Gore podnio prof. dr Blagota Mitrić iz Podgorice, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Podnositelj inicijative navodi da odredba člana 194 stav 4 Zakona o parničnom postupku, kojom je propisano da se povučena tužba smatra kao da nije podnesena i da se može ponovo podnijeti, nije u skladu s Ustavom Crne Gore. Naime, smatra da je ova odredba suprotna ustavnom načelu (ne bis in idem), iako je sadržano i u pravnim sistemima mnogih država i predstavlja opšte prihvaćeno pravilo međunarodnog prava. Takođe, ukazuje i da je članom 9 Ustava propisano da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretkta, da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i da se neposredno primjenjuju kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva. Dalje, istaknuto dovodi u vezu s opšteprihvaćenim pravilom međunarodnog prava distributivne pravde, koja predstavlja obavezu sudova da u jednakim situacijama jednako odlučuju. S tim u vezi, smatra da je pravni institut odricanje od tužbenog zahtjeva jednak institutu povlačenja tužbe, a da su oba instituta obavezujuća po Ustavu.

Vlada smatra da nema osnova za prihvatanje podnijete inicijative.

Članom 194 stav 4 Zakona o parničnom postupku propisano je da ako je tužba povučena, sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da je tužba povučena. To rješenje se dostavlja tuženom ako mu je prethodno tužba dostavljena.

Članom 338 stav 1 Zakona o parničnom postupku, propisano je da, ako se tužilac do zaključenja glavne rasprave odrekne cijelog ili dijela tužbenog zahtjeva, sud će bez daljeg raspravljanja donijeti presudu kojom odbija tužbeni zahtjev u dijelu u kojem se tužilac odrekao (presuda na osnovu odricanja).

Iz osporene odredbe i odredbe člana 338 stav 1 Zakona o parničnom postupku proizilazi da je riječ o dvije potpuno različite pravne situacije, s obzirom da kod odricanja od tužbenog zahtjeva tužilac izražava svoju procesnu volju da sud presudi u korist tuženog. Nasuprot istaknutom, kada je u pitanju povlačenje tužbe, tužilac izražava volju da parnica, u kojoj nije odlučeno o tužbenom zahtjevu, prestane da teče. Takvim postupanjem ne dolazi do rješenja spornog materijalnog odnosa, niti se raspravlja o njegovoj suštini. Naime, riječ je o jednostranoj parničnoj radnji, iako je, u zavisnosti od trenutka povlačenja, za nastupanje dejstva povlačenja potreban pristanak tuženog. Navedeno ukazuje da se kod odricanja i povlačenja radi o situacijama koje se ne mogu poistovjetiti. Imajući u vidu obrazloženo, neosnovani su navodi da je riječ o dvije jednakе pravne situacije u kojima se odlučuje na isti način.

U vezi s navodima iz Inicijative da osporena odredba člana 194 stav 4 Zakona o parničnom postupku nije u skladu s članom 36 Ustava, kojim je propisano pravno načelo (ne bis in idem), kojim se jasno propisuje da se nikome ne može ponovo suditi, niti može ponovo biti osuđen za isto kažnjivo djelo, Vlada ukazuje da se navedena odredba Ustava odnosi na krivično zakonodavstvo, stoga usklađenost osporene odredbe nije u vezi s njom.

Na osnovu navedenog, Vlada smatra da član 194 stav 4 Zakona o parničnom postupku nije nesaglasan s Ustavom Crne Gore.

POTPREDSJEDNIK

Mr Aleksa Bećić

